

Ćwiczenia transliteracji dawnego pisma

Digitale Schriftkunde to prowadzona przez Archiwa Państwowe Bawarii (Niemcy) platforma, gdzie każdy bez żadnych opłat może spróbować odczytać różnego rodzaju dokumenty i pisma z zasobu archiwów bawarskich.

Jest to wynik projektu prowadzonego w latach 2013-2014 przez m.in. przez archiwa: Amberg, Augsburg, Bamberg, Coburg, Landshut, Monachium, Norymberga oraz Würzburg.

Na podstawie prezentowanych przykładów można w łatwy sposób sprawdzić swoją umiejętność odczytywania pism od ósmego aż do dwudziestego stulecia.

W założeniu projekt ma wspierać badawczy – zarówno profesjonalistów, jak i hobbystów – korzystających z coraz szerszej oferty kopii materiałów dostępnych online.

Przejdź do strony projektu [*Digitale Schriftkunde*](#)

Akt zgonu (Sterbeurkunde)

Nr. 1.

C. 1.

Boblowitz am 9ten Januar 1882.

Vor dem unterzeichneten Standesbeamten erschien heute, der Persönlichkeit nach _____

bekannt,

den Heinrichen Kassarius Czeczotka
geb. Kaske

wohnhaft zu Boblowitz

und zeigte an, daß Julius Czeczotka

Carl Kaske alt unangehöriger Religion,

wohnhaft zu Boblowitz

geboren zu Boblowitz

M Wife des Heinrichen Kassarius Czeczotka
Marie Kaske geb. Kaske, der Angehörigen
zu Boblowitz

zu Boblowitz

am vierten Januar

des Jahres tausend acht hundert achtzig und zwei

Uhrzeit um zwei Uhr

verstorben sei.

Vorgelesen, genehmigt und unterschieden

Kassarius Czeczotka

Der Standesbeamte.

A. K.

AP Opole, Sterbe-Haupt-Register Standesamts
Boblowitz pro 1882, sygn. 45/793/0/2.5/77

TRANSLITERACJA

1

Nr. 1.

Boblowitz am 9ten Januar. 1882.

Vor dem unterzeichneten Standesbeamten erschien heute, der Persönlichkeit nach

bekannt,

die Häuslerfrau Katharina Czeczotka

geb. Kaske

wohnhaft zu Boblowitz

und zeigte an, daß Julius Czeczotka

Acht Wochen alt evangelischer Religion,

wohnhaft zu Boblowitz

geboren zu Boblowitz

Sohn des Häuslers Wilhelm Czeczotka

und dessen Ehefrau, der Anzeigenden

zu Boblowitz

zu Boblowitz

am siebenten Januar

des Jahres tausend acht hundert achtzig und zwei

Vormittags um zwölf Uhr

verstorben sei.

Vorgelesen, genehmigt und unterschrieben

Katharine Czeczotka

Der Standesbeamte

Alker

TŁUMACZENIE

Nr 1

Boboluszki, dnia 9-tego stycznia 1882 roku.

Przed niżej podpisanym urzędnikiem stanu cywilnego zjawiała się dzisiaj, osobiście znana [urzędnikowi] chałupniczka Katharina Czeczotka z domu Kaske, zamieszkała w Boboluszkach i oświadczyła, że Julius Czeczotka, mający osiem tygodni, wyznania ewangelickiego, zamieszkały w Boboluszkach, urodzony w Boboluszkach, syn chałupnika Wilhelma Czeczotki i jego żony, składającej to zawiadomienie, z Boblowitz, w Boboluszkach w dniu siódmego stycznia roku tysiąc osiemset osiemdziesiątego drugiego rano o godzinie dwunastej zmarł.

Przeczytano, przyjęto i podpisano

Katharine Czeczotka [podpisując się popełniła zapewne błąd, tu: 'z' wymawiamy jako 'c']

Urządник stanu cywilnego

Alker

Akt urodzenia (Geburtsurkunde)

N° 1.

1 ^{A.}
1

Bauerwitz am 4. Junius 1875

Vor dem unterzeichneten Standesbeamten erschien heute,

der Person nach _____

_____ kannt
von Kaufmann Johann Thoruppa
wohnhaft zu Zülkowitz

_____ Religion
und zeigte an, daß von der Johanna Thoruppa geb.
Götz seiner Ehefrau

_____ Religion
wohnhaft bei ihm

zu Zülkowitz in seiner Wohnung
am _____ ten Junius
des Jahres tausend acht hundert siebenzig und fünf

IM M A S S I N I S T W O W E 11 1/2 Uhr
ein Kind männlichen Geschlechts geboren worden sei, welches

Vornamen Emanuel

erhalten habe

Vorgelesen, genehmigt und

Johann Thoruppa.

Der Standesbeamte.

Seidel,

TRANSLITERACJA

A.

1 [paginacja strony, naniesiona przez archiwistę]

No. 1. [numer aktu w rejestrze]

Bauerwitz am 4. Januar 1875

Vor dem unterzeichneten Standesbeamten erschien heute,

der Person nach

bekannt

den Bahnwärter Johann Skoruppa

wohnhaft zu Zülkowitz

katholischer Religion

und zeigte an, daß von der *Johanna Skoruppa geb.*

Götz seiner Ehefrau

katholischer Religion

wohnhaft bei ihm

zu Zülkowitz in seinen Wohnung

am ersten Januar

des Jahres tausend acht hundert siebenzig und *fünf*

Vormittags um *elf* Uhr

ein Kind *männlichen* Geschlechts geboren sei, welches

Vornamen *Emanuel*

erhalten habe

Vorgelesen, genehmigt und

unterschrieben

Johann Skoruppa

Der Standesbeamte

TŁUMACZENIE

Baborów, dnia 4 stycznia 1875 r.

Przed niżej podpisanym urzędnikiem stanu cywilnego zjawił się, znany osobiście dróżnik Johann Skoruppa, zamieszkały w Sułkowie, wyznania katolickiego i oświadczył, że przez Joannę Skoruppa z domu Götz, jego żonę, zamieszkałą wraz z nim w Sułkowie, w jego mieszkaniu, w dniu pierwszego stycznia roku tysiąc osiemset siedemdziesiątego piątego rano o godzinie jedenastej, zostało zrodzone dziecko płci męskiej, które otrzymało imię Emanuel.

Przeczytano, zatwierdzono i podpisano

Johann Skoruppa

Urzędnik stanu cywilnego

Seidel

Uwagi

1. Pismo niemieckie (kurrenta, neogotyck) przeplata się z antykwą, czasem nawet w tym samym wyrazie. Antykwą występuje – zgodnie z zasadą – w wyrazach obcojęzycznych (tj. nieniemieckich) oraz nazwach własnych (np. Bauerwitz). Często imię – zwykle typowo niemieckie – zapisywano kurrentą, a nazwisko – antykwą. W tym akcie jednak zarówno imię jak i nazwisko pisane są antykwą (np. Johanna Skoruppa).
2. Bardzo często odręczne podpisy, jeśli w ogóle są możliwe do odczytania, pisane są antykwą (np. Johann Skoruppa, Seidel)
3. Formuła „*Vorgelesen, genehmigt und unterschrieben*“ (czasem w postaci skrótu V.g.u) występuje zawsze w tego rodzaju dokumentach oraz bardzo często pod tekstem protokołu. Na co warto zwrócić uwagę, to fakt, że akta stanu cywilnego tylko pierwsze dwa człony miały w formularzu, ponieważ niezawsze składający oświadczenie potrafił się podpisać. W takim wypadku formuła kończyła się słowami „mit eigenhändigen Zeichen versehen (oraz opatrzone własnoręcznymi znakami), zwyczajowo – krzyżykami.